

Budapest, 1879.

7. szám.

Február 13.

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lapszerkesztőségéhez (IV. Lövész utca 13. sz.) kérjük küldeni.

IX. Pius halálának évfordulóján.

Február 7-ikén mult egy éve, hogy a Mindenható egy nagy pápát, a szent emlékü IX. PIUST magához szólította. E nap emlékére nem csak Róma templomaiban, de az egész katolikus világban mindenfelé gyászisteniszteletek tartattak. Megülte azt a kegyelet legbensőbb érzelmeivel minden katolikus. Hisz ő nem Róma főpapja, de az egész világegyház fejedelme, 220 millió katolikus szerető, hön szeretetett és hódoló tisztelettel környezett atyja volt. A katolikus egyház a nagy szellemü és hallhatatlan pápa, a katolikus hívek ezenkívül feledhetlen, angyali jóságu atyjok emléke iránti hálás kegyeletök adóját rótták le e napon. Legyenek e szerény sorok is e gyásznapon az ő szent emlékének szentelve.

A Gondviselés, mely elhitta őt tőlünk, egy nagy utódot adott egyházunknak XIII. Leo pápa ő Szentségében, ki iránti rendíthetlen hűségünk-, hódolatunk- és szeretetünknek az által adhatunk legőszintébb kifejezést, hogy gyöngéd kegyelettel ápoljuk emlékét azon pápának, ki őt a trónon és a szenvedésben megelőzte, s kinek ő a trónon és szenvedésben mindenképen méltó nagy utóda.

Az egyház nehéz napjai.

(Cs. J.) Midőn Németországot az egyház ellen kezdetű üldözésében belefáradni láttuk, már-már azt hittük, hogy az egyház nehéz napjai szerencsésen véget érnek,

de úgy látszik a megpróbáltatás ideje még csak kezdetén van, mert ha az egyik állam karja el is lankad az igazságtalan küzdelemben, már egy második és harmadiké emelkedik fel fenyegetőleg ellenében. Ha természetes ellenei nem bírnak vele, saját fiai kelnek fel ellene, hogy hatalmát, befolyását, életerejét megsemmisítsék.

A kath. Belgium, mely eddig példányképe volt a vallásos kormányzatnak, hol a szabadság, függetlenség, jóllét a vallásos intézményekre támaszkodott, most szakít a vallással, s azt iskoláiból teljesen kiűzni akarja. És Franciaországban, melynek királya legkeresztényebbnek tartatott s nevezetett valaha, szintén minden jel arra mutat, hogy hasonló sors vár a katholicismusra, mint Belgiumban.

Jól tudjuk, hogy ez mindenütt a titkos társulatok műve, melyek tervszerűen, öszhangzóan vetik ki a hálót a rosztat nem gyanító hívek megkerítésére; felhasználnak egyes szólamokat, melyek az igazság látszatát viselik még magukon; hangoztatják a liberalismust, az emberszeretetet, s a világi hívek jogosultságát azon ügyekhez, melyeket eddig a papság őrzött. Ha pedig ez uton többséghez jutnak a parlamentben, kezökben tartják az iskolát, akkor nincs többé szükségök a jobb-lelkü hívekre, kinevetik őket, s legszentebb érzelmeiket lábbal tiporják.

De ily jobb lelkü hívek száma csak hamar meg is fogy az ő iskoláik mellett, mert ha egyszer az ő neveltjeik lépnek a szülők helyébe, s a vallásosság kifejtése az iskola köréből az ilyenek családi körébe utasíttatik, gyors hanyatlásnak kell indulni a vallásos érzetnek, miután nem lesz, sem a családban sem a közéletben ember, a mely azt kifejleszse, s csak annyira is erősítse, hogy őket a templomba menésre indítsa.

Annyi bizonyos, hogy most kell elejét venni valamiképen ez áramlatnak, midőn a nép legnagyobb része még jó lelkű, vallásos, s ha a titkos társulatok hálójába kerül is, az csak ámítás útján történhetik.

Hazánkban még, hála az Égnek, nincs közel a veszély, de ha éjszakon, nyugaton, délen, mint a pestis harapódzik az egyház ellen szervezett támadás, ne higyük magunkat teljes biztonságban, mert ha készületlen talál az elem, mi leszünk oka, ha elbukunk.

Az egyház ugyan fenn fog állani, bármily késlekedők legyünk is a szervezkedésben, de az nincs megírva, hogy a föld ez vagy ama pontján fog-e a diadal kivívni.

Szervezkednünk kell tehát a nehéz napokra, hogy mint a szikla megtörhetlen egységben álljunk a vihar elé; szoros egységbe kell hoznunk a hitközségeket az egyházmegyei hatóságokkal, s a hitközségekben az egyes hiveket viszont akár egyházi szervezet, akár egyszerű ajtatos társulatok által egyesíteni kell, hogy egy tagja se legyen az egyháznak, mely a többihez magát szoros kötelék által csatolva ne érezné.

A papság s a hivek mindenikére szent kötelesség nehezedik, hogy ily készülődéshez hozzá járuljon mindenki tehetsége szerint, befolyásával, rábeszélésével, avagy egyszerű csatlakozásával.

A legkezdetlegesebb imatársulatok fontos szolgálatra vannak hivatva e küzdelemben, de még jelentékenyebb feladat vár az olyan társulatokra, melyek egyenesen a katolikus szellem, gondolkozásmód és önértet felkeltését célozza.

Nem hiában dühöngnek elleneink az ugynevezett kasztszellem ellen, nem hiában akarják azt kiölni a katolikusoknál is, mert tudják, hogy ez az életereje minden emberi társulatnak, s erős támasza Isten által alapított egyházunknak is.

Ha nem érzi minden lépten-nyomon az ember, hogy ő katolikus, ha nem büszke erre, már támpontot nyújtott a hangzatos elvekkal halászó kerítőknak, kik hiányos ismeretét, gyenge elméjét, vagy bizalmatlankodni nem tudó akaratát felhasználják, hogy magukhoz csatolják.

A felekezeti vagy helyesebben az egyházi szellem az, mely megóvhat minden katolikust ily veszélyek ellen, mert ez határozott, s mindenki által érthető elvet nyújt zsinórmértékül a csábítások ellenében, s ez az, hogy a mit az egyház hisz, az rossz nem lehet, s a mit az egyház elvet, az okvetlen rossz. Vagyis ha az egyház egyes tagja szorosan ragaszkodik az egész egyházhoz, a mit az egyházi szellem kétségtelenül magával hoz, hasztalanok lesznek a titkos társulatok s a liberalismus erőlködései, mert csábításaiknak nem lesz ki hitelt adjon.

Egyesülés s egyházi szellem az tehát, a mire a nehéz napok alatt szükségünk lesz.

Egy csüggedőhöz.

Ugyan! — hát csak nem ment el az eszed?
A világot nagy számba mért veszed?
Ne add ugy a busulásnak magad,
Búbánatod még majd rám is ragad!

Pedig bajom — nekem is van elég,
Van ám! több is mint mennyi kellenék;
De nem hervad reményem zöld ága;
Majd nyílik még az öröm virága.

Hogyha baj ér, nem megy jól a sorsod,
S orrod alá dörgölik a borsot:
Nem kell mindjárt ugy elkeseredni,
És a bűnnek ugy neki eredni.

Hja! biz' nem jár rózsákon az ember
S majd megfojtja sokszor a bütenger;
De csak az, ki nem tekint az égre,
Bukik le az iszonyu örvénybe.

Elöre hát! bizz' a jó Istenbe',
A hitből végy uj erőt lelkedbe;
Tudod, hogy jó esőre szívárvány.
Hívó ember soh' se marad árván!

Koltai Virgil.

A gyónás.

Kuthen beszélye.

(Vége.)

IV.

A lesnél vagyunk. Távolban a cserhát sötét zöld dombjai körítik a láthatárt, melyet meszsze előtt a tavaszi esőzéstől medréből kilépett Tápió. Emitt, hol egy nádasba moesárosodik el egyik ága, ütnek tanyát a vad kaesák és libák, és sürtien találkozik a vadász fegyvere egy-egy róka komával is.

Ide vezette az öreg Erdey nevelőfiát. Lesbe álltak már. Ákos teljes figyelmével a nádas szárnyasai után neszel. — Célra áll a fegyver az öreg Erdey kezében. Sátáni tekintete az ifjura irányul, egyet igazít kétesövtűjén, aszott ujjaival jól megszorítja, egy másodperc megnyomja a ravaszt és bűnös tervét kivitte, prédáját elejtette...

S a mint a végzetes nyomásra készül reszkető keze, a szomszéd Bieske templomának harangja reggeli misére kondul, megmozdul valami a vén bűnös szívében és aláhanyatlik fegyvere.

Erdey felszökik biztos leséből s mint egy örült magán kívül, dühöngve gyalazza lelkismerete gyáva scrupulusát.

Tépelődik, küzd magával, visszaül helyére, czéloz, de prédáját már nem látja helyén. Ákos bizonyára megúvnán a várakozást, egyet kerül a nádas körül.

Az öreg jó sokáig visszavárta, míg végre türelme kimerült. Sippjából éles füttytel ad jelt, mire valahára Ákos, néhány szárcsával terhelten visszaérkezik.

— Jer, nézzük meg ama kutat. Megszomjaztam a forrásban. Táskádban lesz az ivópohár — szólt hozzá Erdey egy nem távoli gém felé mutatva.

Gyorsított lábakkal hamar elérték az elhagyottnak látszó kutágot. Ember- vagy állatnyom alig látszott közelében. Rovásai közt buján zöldelt a fű, sűrű béka-nyál fedte mély tükrét.

Ez jó sir lesz neki, gondolá magában Erdey. S midőn Ákos magát kipihenendő gondtalan ráült kámvájára s vizsgán tekintve öblébe, egy váratlan lökéstől elveszté egyensúlyát, hanyatt bukott a mélységbe.

Egy jakkiáltás, egy nehéz csobbanás hallatszott fel a mélységből s a gonosz terv elvégeztetett.

Ákos nem tért haza többé. A szép Emilke annyit tudott meg atyjától, hogy a gondatlan fiatal ember elvált tőle. Hasztalan intette. Soká várakozott reá. De majd haza jó estére. Hanem Emilke aggódó szive hasztalan virrasztott.

Három napig kerestették az egész határban, de nem lelték nyomát. Szegény leány már minden könyvét kisírta utána. Minden aggodalmát kimerítette érte. Minden imáját Ákosért intézte a mindentudás Urához. Neki élt emlékeiben, aggalmas reménykedésében. Hányszor kinyitá az ablakot, melyen utolszor nézett utána. Hány sohajt küldött hozzá a fürge szélllel, hány üzenetet sugott neki a mező virágai által? ... S midőn ujjai alatt megcsendült a »Stradella« imája, félő örömmel vélte nem egyszer hallani Ákos érezes hangját, férfias énekét, mely oly sokszor kísérte zongorajátékában.

Csak most tudta, mily boldog volt az a régi élet, midőn volt kivel megosztania örömét és bánatát, szívét, magányát.

Az öreg Erdey még zordabbá, ridegebbé lön azóta. S nyájaskodásában is volt valami félelmes, valami borzasztó. Atyja ölelésétől is vissza kellett borzadnia szegény, szerencsétlen — egyetlen gazdag örökösnek.

V.

Az Ur mindentudó és igazságos. Nem marad előtte bűn ismeretlen, legyen az bár a legelrejtettebb, kövesék el bár a pusztaság legelrejtettebb közepén, az éj legsötétebb rejtekében, az ő szeme fölleli, az ő keze utoléri.

A kit föl nem keres földi hatósággal, megveri saját lelkismeretével, reá küldi a gonosz öntudat marcangoló csapásait. Megbünteti maga-magával.

Erdeyt is utolérte végzete.

Egyik éjjelen csendes zörejt, halk léptek ijeszték fel álmaiból. Kinyitá szemeit s egy nyomorult alakot látott állni ágya előtt, összehajlott termete fölött egy szép ifju fő mosolygott, némán, szótlánul nézve a meg-rémült ébredőre.

— Ne féljen tőlem Erdey bácsi — szólalt meg végre — én Ákos vagyok. Nem ismert meg, ugy-e? nagyon megváltoztam. Derekam megtörött... szűk volt a kútfenék ... fáj, nagyon fáj egy két percig, de azután meggyógyult örökre.

— Beszéltem atyámmal — folytatá a nyomorék — sokat beszélt, igen sokat Erdey bácsiról, de azt mondta: ne szóljak semmit aranyainkról, ne kérjem

vissza azokat, maradjanak Erdey bácsinál. Atyám nem is sajnálta azokat, csak engem szánt, azt mondta, hogy még korán volt meghalnom. Azt mondta, eljön ő is velem meglátogatni Erdey bácsit. Mit csinál szegény Emilke? Tudom sir, sokat sir egymagában. Eljövök hozzá is, fölkeresem...«

E szókra Erdey visszarogyott fekhelyére s rémült siró hangon kiálta fel:

— Leányom üdvére, életére kérlek Ákos, ne nézd meg őt. Irgalmazz az ártatlannak, ne büntesd atyja vétkeért!

— Tehát megijedne ő tőlem? Talán meghalna látásomtól? Hisz ő szeretett engem egykoron, örömmel nézett reám s most büntetés lenne reá nézve tekintetem? Tán megváltoztam? Nagyot változhattam azóta. Tehát nem nézem meg őt, hadd éljen nyugton tőlem és szép leszen élete, a mily szép maga. De egykor mégis meglátogatom őt és Erdey bácsihoz is eljövök atyámmal nemsokára — s ezzel eltűnt a terem egyik sötét szögletében.

Erdey sirni kezdett, zokogott, letérdelt, imádkozni akart, de nem tudott. »Ne engem — kiálta fel — leányomat mentsd meg. Vétkeztem, elviselem súlyos kezed, csak őt kiméld, kit egyedül szeretek, leányomat!

Rimánkodva vergődött a nyomorult szobája padozatán. Midőn Emilke reggel atyja üdvözlétére benyitott, visszaborzadt az arcától, melyről egy szörnyű történet beszélte le magát. Az éji visio oly visszajesztővé tette, hogy sápadttá lön, mint egy éji rém. Szegény leány atyja arczáról leolvashatta lelkének iszonyu küzdelmeit. Magába fojtá sejtését többi fájdalomhoz. mikben oly gazdag volt fiatal élete. Ugy is szomorú volt ez, mint egy sir fölötti füzé. Arczának virágait leforrázták égető könnyüi, lassan hulladoztak alá, mint a mező dér verte virágai. Helyettök keble mélyén csirázott — a fájdalom fekete virága!

Atyjának szerencsétlen élte mérgezé meg ártatlan lelkének minden eszmélését.

És Erdeyt nem hagyta nyugodni az, kit örökre elesenedesíteni törekedett bűnös tettével. Ákos, a kelleetlenül látott vendég megjelent nála szorgalmasan, eljött minden éjszakán. Ha alva lelte, megrázta takaróját, s ha az alvó feljédt, rémét látta maga előtt, ki mindig e szókkal távozott: »Eljövök atyámmal együtt Erdey bácsihoz s meglátogatom a kis Emilkét is közelebből, nemsokára!...«

A mit Ákos oly soká ígért, megtörtént végre...

Éjjélre kongott az öreg óra és csendes Erdey padlójára, mint a sirfenék. Erdeynek még sem jött szemére álmom, volt mi nyugalmát folyton elzaklatta, szenderét számüzte.

Ismét hosszú zörejt hallott. Körültekintett, nem látott semmit, végre, mintha egy rejtek ajtó nyílt volna a padlón, Ákos görbe alakja bontakozott ki előtte a homályban. S visszanézett maga után a rejtélyes útra, le nyújtá kezét és egy másodperc mulva egy másik sárga, de öreges alak emelkedett föl karjain. Atyját vezette a fiu a rég ígért látogatásra, régi barátjához.

Erdeyben elállott a lélegzett, a mint szellemszerű lépteikkel közeledtek nyughelye felé.

— Barátom — kezdé Radványi — ezelőtt mintegy tizenöt évvel bucsúztam el tőled. Ott álltál ágyam előtt, könyök csillogtak szemeidben; a világgal azt hívém, hogy a baráti gyász, pedig a judási káröröm könyei voltak. A halál befogta szemeimet, te pedig segédkeztlél neki. A hír, hogy koldussá lettem, az utolsó nehezék volt az életküzdélem mérlegén és lenyomta a halál serpenyőjét. Hazudtál; nem a sors, te tettél koldussá. De az ég megbocsájtja ezt neked. Hazugságod által meggyilkoltál; rég megbocsátottam érte. De volt egy kis árvám, kit reád bízam, hogy atyja légy helyettem és te gyilkosa levél az elhagyottnak, kitől elrablás szülői birtokát. Megjelentünk nálad, hogy szemeidbe nézzünk. Légy nyugodt, nem háborgatunk többé. Jer fiam, szólj zokogva s karjára vetén nyomorult gyermekét, míg az atyja vállára hajtva fejét, a szeretet engesztelő tekintetét vetete Erdeyre, s eltűntek a szöglet árnyékában.

És Erdey lázas képzete előtt végig lebegett büneinek hosszu sora, melynek a két sötét árny zárta be menetét.

Kétségbeesett lelkének kietlen sötétét derengő sugárként hatotta át az emlékében zsongó ígérlet: »Légy nyugodt, nem háborgatunk többé!«

— Tehát nem háborgatnak többé. Radványi igaz lelke nem hazudhatik. Ákos ígérte, hogy még meglátogatja Emilkét. Irgalmas Ég, büntess nehéz ostoroddal, csak őt védj mentő kezeddél, ki ártatlan atyja büneiben!

VI.

Nagy napokat, dicső, de szomorú napokat jegyezz a magyar történelem. A szabadság rövid mámorja után a harezi dicsőség diadalait élte át Magyarország s aztán a pusztulás és elnyomatás szomorú idejét, melyben bőven jutott ideje a rövid dicsőség hosszú áldozatai fölött elmélkedni.

Erdey szolgálói, béresei mind elhagyták az ő kietlen környezetét. Kit a magyar hadsereg toborzása esalt magával, ki a pusztulás elől menekült, midőn erre tódult az északi óriás, és kimélytelen erejét előre jelzé a sírok messze hangzó jajveszékelése.

Egy öreg szolgálóval maradt Erdey nagy palotájában egyedül. Őt nem illette meg a haza sorsa, nem érdekelte a világ fordulata, midőn ide köté a kötelem, a szeretet.

Igen, az atyai szeretet kapcsa köté beteg leánya ágyához, ki hosszu hervadás után megtörött, mint a beteg virág, elhullott, mint a hulló liliom.

Dagadó párnákon piheg nehéz lélegzetet. Aranyfürtjei lágyan hullámozza fedik takaróját. Szelid kék szemének tört tekintete a bizonytalanba meredez. Az ott kezeiben lázasan lüktet a vér és szorongva számlálja érverését a kétségbeesett, zilált arcu agg, ki mindenével megváltaná leánya életét. Már három napja félrebeszél, szelid hangon, érzelmesen, de olyan dolgokat, mikre idegesen összerenzen atyja megtörött testében.

— Jövök Ákos, ne félj. Hajolj reám, vezess magaddal, édes nékem a túlvilági lét te veled, nem gyilkos nekem a halál. Együtt szedjük csokorba a kert virágait, együtt daloljuk kedves énekünket, nem hagyjuk el egymást

többé, csak atyámmal ne menj el vadászni többé. Ugy-e, nem mégysz el többé atyámmal?...

Az öreg Erdey minden tagjában reszketett, sötét arezán hideg verejték futott alá gyöngyöző cseppekben.

— Leányom, ébredj, gyermekem! — ordíta fel, mint egy kétségbeesett oroszlán.

— Mi bajod, atyám? — szólalt meg ez szeliden. Ákos volt itt, Ákos hívott, ugye elmehetek Ákossal?

Irtóztató vihar rázta a palota ablakát odakünn. Irtóztató vihar tombolt Erdey keblében — odabenn.

Egyszerre végig cikázott a vakító fény az égen, egy szörnyű csattanás rezgeté meg az épületet, hogy csaknem összedőlt reá.

— Jaj, atyám! — sikolta fel a beteg leány — Emilkét meglőtték, ne hagyj Emilkét meghalni!

Lassankint világosodni kezdett a vidék. Kisérteties fényt hintettek az ablakok, csendes ropogás hallatszott a boltozaton.

Az Erdey-palotába lecsapott a villám. A dúsgazdag bűnös kincseit emésztették a lángok. — Erdey fölismerte a vést. Selyem paplanába burkolta beteg gyermekét, reszkető karjai minden erejével felfogta és menekült vele a megsemmisülés elől. Vissza se tekintett a bünszerzett kincsekre.

Alacsony nádviskó állt nem messze palotájától, a tüztől védve a ligetek lombjai által. Szegényes kis ház, egy béres laka, ki a napokban menekült belőle biztosabb vidékre. Egy festett nyoszolya képezte összes butorzatát ... s e szegény butorzat fogadta magába a dúsgazdag Erdey egyetlen örökösét. — Csakhogy megmenhette.

A házikó szűk ablakából épen az égő palotára esett a tekintet. Szilajul cikáztak gerinczén az égő lángok, iszonyu ropogása jelzé a védtelen urilak egy-egy részének beomlását. A lakot övező platánok óriás fáklyaként füstöltek égő ágaikon.

Erdey megismerte Istent. — Leborult és zokogva imádkozott.

»Ne sirj, jó atyám! Jó dolgunk lesz nekünk, Ákos hí, Ákos szeret, jer velünk!«

Emilke kiszenvedett.

Az öreg Erdey keservesen elsiratta. Azután egy ásót keresett az elhagyott ház kamrájában s a virágos kert rózsabokrai közt ásott sirt — a letörött virágnak. Keresett valahol két régi teknőt, egyiket elhelyezte a sir mélyén, ölébe emelte szép halottját és elhelyezte benne, imára kulesolt kezekkel. Aztán ráborult és búcsuztatót zokogott a gazdag örökös szegényes temetéséhez. Elfedte a másik teknővel és behantolá a mély sir örök setétébe.

A gazdag Erdeyt hasztalan keresték többé ezen a vidéken.

* * *

Az irgalmas atyák ... i kórházának egyik beteg-ágyán elaggott, tört alakú férfi gyónik türelmes hangon. Ájtatos arczal hallgatja az egyház szolgálja a bűnös gyónását.

A lelkész elhalványul. ... Remegve néz a remegő vezeklőre, s két nehéz köny gördült szemeiből annak hideg homlokára.

Azután imára kulcsolja szeretettel a haldokló kezeit, malasztteljes hangon szólva: »És bocsásd meg a mi vétkeinket, a mint mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek. Vade in pace, Dominus sit tecum!«

A gyónó — az öreg Erdey volt, a gyóntató áldozárt — Radványi Viktornak hívták.

T Á R C Z A.

Pannonhalma ünnepe. *)

Kettős kegyeletes ünnepeknek volt színhelye Pannonhalma jan. 27-én. Az egyik volt méltóságos dr. **Kruesz Krizosztom** főapát ur névnapja, a másik a tanári pályán megöszült s érdemekben gazdag férfinak, nagyságos **Jedlik Ányos** nyug. egyetemi tanár s kir. tanácsos urnak a III-ad osztályu vaskorona renddel való feldiszítése. E két ünnepet a mélt. főapát ur egybeolvasztá s az ünnepély hősévé a szeretett rendtagot tevé.

De a rend tagjai kifejezték ő méltósága iránt fiai hódolatukat s szeretetöket, midőn névünnepe előestéjén, mint minden évben, ugy most is, tiszteletére zene- és dalestélyt rendeztek s emléklapot nyújtottak át neki, a melyet ő kegyesen s atyai örömmel fogadott. (Az emléklap decoratióit Tihanyi J. másod éves hittanhallgató rajzoló valóban ügyes kézzel.)

Ő méltósága az ünnep hősévé ns. **Jedlik Ányos** urat tevé, legyen tehát jelentésünknek is ő a középpontja.

Jedlik J. Ányos, a ki 53 éves nyilvános tanári pályáján lankadatlan buzgalommal és fényes sikerrel működött úgy az egyetemen, mint kezdetben a gymnasiumban, szül. Szémő faluban, Komárom vármegyében, 1800. jan. 13. Nagyszombatban s Pozsonyban tanult, tanulását azonban egy évre betegeskedése miatt meg kellett szakítania. 18 éves korában benzés lett. Bölcsészeti tanulmányait Győrben végezte s már 1822-ben Pesten a bölelelet tudorává lett, s egy évig a győri főgymnasiumban tanárkodott. 1825-ben áldozópap lett. Ez időtől kezdve folyton a természettudományokkal foglalkozott, a melyeket a győri benzés lyceumban kezdett tanítani. Pozsonyban s 1839 óta Pesten az egyetemen folytatta s fényes eredménnyel 1878-ban itt be is végezte. Már 1829-ben közölt egy értekezést a »Zeitschrift für Physik und Mathematik« című folyóiratban s ez általános figyelmet keltett. 1831-ben, mint a pozsonyi akadémia tanára, kezdette meg latin természettanát, a mit azonban félben hagyott azon reményben, hogy kedvezőbb körülmények beálltával azt magyar nyelven folytathatja. A magyar orvosok és természettudósok vándorgyűléseiben (1841-től kezdve) tevékeny részt vett s a Bugát Pál által 1841-ben alapított »kir. magyar természettudományi társulat« munkás tagja volt. 1850-ben jelent meg a »Sulyos testek természettana« című bő kézikönyve, de az épen akkor megváltozott gymnasiumi s egyetemi tanrendszer miatt nem folytathatta e kitünő munkáját, melyet az Akadémia 1859-ben nagy jutalmára érdemesített s a melyért ugyancsak az Akadémia tagjává választá, ekkor rendes, 1875-ben pedig tiszteleti tagjává. — A Heckenast G. által 1858. kiadott »Német-magyar tudományos műszótár« szerkesztésében is tevékeny részt vett, a természettani, vegytani és erömütani műszók magyarításával. 1862-ben az u. a. év aug. 5-dikén felállított tanárvizsgáló

bizottság tagjává, 1868-ban kir. tanácsossá lett. 1846—49. viselte e nehéz időkhöz terhes hivatalt, a böleleleti kar dékánágát, s az 1863/4 tanévre a magyar királyi tudomány egyetem rectora volt. Tanársága alatt rendezte a természettani szertárt, s a készülékeket módosította, ujakat létesített s észleleteiről s tapasztalatairól részint a természettudományi társulat közlönyében, részint az Akadémia üléseiben, s egyszer a német orvosok s természetvizsgálók Bécsben tartott 32-ik nagygyűlésének hivatalos jelenté-eiben közölt értekezéseket.

Ime nagyon, nagyon röviden, hézagosan működése. Milyen volt mint tanár, milyen mint ember, azt jól tudják tanítványai, jól tanártársai és ismerősei. Fiatalkori barátjai nagyrészt elköltöztek, de szeretetének újabb generációja őt mindenha tisztelettel s szeretettel veszi körül s mindent megtesz, hogy nyugalma napjait edesekké varázsolja s hódolatával járul azon elismeréshez, a melyben a királyi kegy részesíté. Nem rajzolom az ünnepelt munkássága körében, mert a tudós feláldozott éjjeleit jobban kárpótolja a maga büszke öntudata s a kivított sikerek, mintsem eg. gyöngé, de hálás szívből származó panegyricum. Elismeri érdemeit a tudós világ, tanítványai hálás szívvél vallják tanárúknak, a sz. Benedek-rend büszkeséggel mondja magáénak, a közönség tiszt-lettel veszi körül, nemes öntudata sugalmában, hogy eleget tett kötelmeinek, nyugalmát s a legfőbb jutalmát találja, és végre a legfelsőbb helyen is méltányolták fáradozásait s megjutalmazták 53 éves tanári működését. E jutalom a vaskorona III-od osztályu rendjele, a mit mélt. **Kruesz Krizosztom** főapát ur jan. 27-én reggel 11 órakor a rend káptalanában tüzött az ünnepelt férfit lángbuzgalmu keblére.

Az ünnepélyt a mélt. főapát ur nyitotta meg ékes beszédjével; vázolta a pesti egyetemnek állapotát az 1830—40 években; kiemelte az ünnepelt érdemeit, a ki a pesti egyetem természet-tani szertárának ugyszólván teremtoje s a természettudományok terén el nem évülő érdemeket szerzett magának, a magyar tudományosságnak pedig a németeknél becsületet, a kik csak kicsinyléssel tekintettek akkor a magyar nemzetre, noha nem minden ok nélkül, mert bizony mikor **Jedlik** mint pozsonyi tanár 1838-ban folyamodott a pesti egyetemen a megürült tanszékért, a pályázók munkáit a bécsi egyetemre küldték bírálatra.

A pályamunkák között egyedül a **Jedliké** fogadtatott el azon itélettel, hogy ez egyedül áll a tudomány magaslatán. Rajzolta pozsonyi s pesti működését s kellemesen emlékezett meg a hatásról, a mit e tudományos férfitu reá tett. Éllette ő Fel-ségét, a ki ily szép örömnapot szerzett a szerzetnek, az ünnepeltnek s az ő tisztelőinek, és lelkesítő szavakkal fordulva a rend jelen levő tagjaihoz, feltüzte a rendjelet az ünnepelt mellére. Az ünnepelt meghatottan válaszolt s köszönte meg a legfelsőbb kegyet.

Ngos Gyapay Dénes Győr megye alispánja, a megye s a győri tanári kar nevében üdvözölte; ft. **Roszmanith Richard** főmonostori perjel igen szépen üdvözölte a konvent, s ft. **Vas ary Kolos** győri főgymn. igazgató ur a győri székház nevében lelkes szavakkal köszönté, kiemelve, hogy e rendjel csak dus érdemeinek elismerése s nem jutalma.

Mindezeknek végeztével ő méltósága a főapát ur bezáró beszédeben lelkesülve mutatott az ünnepelt férfitu s még egyszer példányképül állítván fel a rendtagoknak, a szép vendégkoszoru viharos eljenzése között befejezte az ünnepélyt.

A toasztok fényes sora hangzott el az ünnepélyt követő fényes ebéd alatt a kolostor ódon-diszű ebédlöjében, a melyet ő méltósága nyitott meg, éltetve Felséges urunkat; **Sárkány M.** bakonybéli apát ő nagysága az érdemduis főapátot élteté, mint a ki lankadatlan buzgalmával a szerzet ügyeit hathatósan előmoz-

*) Mult számunkra már elkésve kaptuk, azért voltunk kénytelenek közlését a jelen számra halasztani. Szerk.

ditja; eltette a nap hőjét, a ki szerzetére fényt árasztott. Gyapay D. alispán ő méltóságát eltette, kiemelve a nevelés és tanítás terén szerzett érdemeit, a ki bár sok akadálylyal küzdve, Szent-Mártonban új iskola alapját veté meg. Dr. Platz Bonifác a sz. Ben.-rend érdemeiről s a kapcsolóról szolt, a mely a cisterci-rendet a sz. Benedekével összefüzi. Lelkes toasztokat mondtak még: Kálóczy, dr. Németh Antal főigazgató ur, Kúzycki Valerián lengyel kanonok olasz nyelven, Vargyas Endre, Hunkár Károly, Bierbauer L. tanár.

Befejezem jelentésemet. Legyen e néhány sor a tudós fiú és szerzetes emlékezetére, a kinek keblére, mint a főtiszt. perjel ur oly szépen mondá, míg a királyi kegy érdemjelet tüzött, szerzete nefelejts-koszorút köt. — Adja Isten, hogy ő nagysága rendtársai körében édesen töltse nyugalma napjait s a köztisztelt között szerzett babérokoszorújába új leveleket fűzhessen nyugalmat nem ismerő munkássága által.

Ad multos annos!

K-i — I.

A horgászó elefánt.

Az elefánt tudvalevőleg nem csak igen tanulékony és munkás állat, de hálás és ragaszkodó tud az iránt lenni, ki jól bánik vele. Egy angol, ki mint magas rangú hivatalnok tizenöt évig lakott Indiában, bemutatja az elefántot mint halászt. Az 1876-dik év őszén — így kezdi elbeszélését — Bengalia bel-sejében voltam és karácsonykor meglátogattam barátomat Daly őrnagyot. Az őrnagy bungalowja (így hívják az angol hivatalnokok lakását Indiában) a Ganges mellett feküdt, nem messze Cawnporetól. Ő már évek hosszú sora óta lakott ott, mivel az ottani állomás szállásmesteri hivatalának főnöke volt, s számos benszülött, katoná, elefánt, igás marha és kocsit tartozott parancsnokságához.

A megérkezésem utáni napon a reggeli thea után — melyet Indiában gyakran napfölkelte előtt isznak — a bungalow erkélyén ültünk s a Gangest szemléltük. Az őrnagytól kérdeztem, hol vannak gyermekei, egy kis fiú és egy kis leány, s csodálkoztam, hogy még nem láttam őket.

— Oh! felele barátom, Saupramany elvitte őket horgászni.

— Hogyan? kiálték föl. — Nem a te nagy hadielefántodat hívják Saupramanynek?

— Természetesen! Csak nem feledted el Saupramanyt?

— Persze, hogy nem. Te fogsz emlékezni rá, hogy itt voltam, midőn Saupramany küzdött avval az elefánttal, mely egy rizsszállítmány hajóra hordásánál megdühödött. Láttam, midőn a dühös elefánt hirtelen elkezdte a rizses zsákokat a folyamba dobálni. Mohautja (az elefánt őre és vezetője) hasztalanul ügykezett őt meggátolni, az elefánt szegényt megölte. A benszülött hajóslegények mind elszaladtak s elbujtak, a dühös elefánt pedig hangos ordítással udvarodba rohant, hol Saupramany gyermekekkel, Jimmel és Bessyvel játszott. Saupramany a mint meglátta a dühös pajtást, védőleg a gyermekek elé állott, úgy hogy még elég idejük volt a házba menekülni, mielőtt a harc megkezdődött.

— Az öreg Saup százéves volt akkor, mond az őrnagy. Hadi szolgálatra volt nevelve, hogy az orrszarvuakkal verekedjék, de arra már öreg volt, hogy őket üzöbe vegye.

— És mégis, felelém, élénken emlékezve vissza ama jelenetre, mily nevezetes csata volt az a két elefánt között. Emlékszel-e még, hogy néztük az erkélyről ezt a harcot s nem mertünk lőni, félvén, nehogy az öreg Saupramanyt találjuk. Hogy

nézett ki szegény, midőn másfél órai verekedés után legyőzött, végvonaglásban levő ellenfelét ott hagyta. s nagy, összetépett füleit rázva, összetört fejjel és részben letört agyarral a corral-ba (a ház melletti marhaudvarba) ment.

— Hogy ne emlékezném! felele az őrnagy. Ezen idő óta az öreg még jobban szereti gyermekeimet mint azelőtt. Gyakran egész nap gyermekeimmel van, s én egészen nyugodt vagyok, ha tudom, hogy felügyelete alatt vannak. Keresztény gyermekeket nem örömet bizok a benszülöttekre; de az öreg Saupramany mellett nem történik semmi bajok, azt tudom.

— Hogyan? kiálték föl bámulva. Te alig tíz éves gyermekeidet minden más felügyelet nélkül a vén Saupra mered bizni?

— Persze! mondá barátom. Ha nem hiszed, jer velem; meglepjük őket a horgászásnál.

Követtem Daly őrnagyot, s egy negyedórai séta után a folyam mentében, a parton megpillantottuk a kis csoportot. A két gyermek — Jim, az idősebb tíz éves volt — egész nyugodtan ült s feszült figyelemmel nézte a horgoknak vizen uszó parafa jelzőt. Melletők állott a vén Saup, orrmányában egy óriási bambuspálczát tartva, melyen a horog zsinórja volt megerősítve. A sajtáságos látvány annyira meglepett, hogy a gyermekekre alig figyeltem, hanem az elefántot bámultam. Nem sokáig kellett várnunk s az öreg Saupramany parafa jelzője kezdett mozogni, mert a Ganges igen dus halakban, minthogy az indusok vallása tiltja az élők megölését.

A vén horgász nem mozdult, kis szemei a parafa jelzőre voltak irányozva. Nem volt ő ujoncz, s tudta, mikor van ideje a a horgot kirántani. Mikor kihuzta, egy szép czompó viczkádozott rajta, melylyel a Ganges bővelkedik.

Midőn látta Saupramany, hogy mily szép halat fogott, az elefántok szokása szerént hosszas, halk hangon fejezé ki örömét, s türelmesen várt, míg Jim a horogról leveszi a halat és frís csalétket fog tenni rá. De a kis, hamis Jim olykor örömét lelte benne, ha az öreggel kötekedhetett. Szemeivel intett nekünk, mintha mondani akarta volna: »Vigyázzatok, mindjárt egy kis tréfát fogtok látni.« Erre levette a halat a horogról, a mellette álló viztartóba dobta s ismét helyére ült, anélkül, hogy csalétket tett volna a vén Saup horgára. Az okos állat a horgot nem lökte a vízbe. Ügykezett halk, kérő hangok által Jimet figyelmeztetni. Valóban bámulatos volt, mily lágy hangokon tudta kérelmét ismételni.

Midőn látta, hogy Jim nem vett róla tudomást, hanem nevetve tovább horgászott, Saupramany hozzája ment s a gyermek fejét nagy ovatossággal arra felé fordította, hol a csalétkes doboz állott. Meggyőződén, hogy makacs barátja nem akarja kérelmét teljesíteni, megfordult, mintha hirtelen egy gondolata támadt volna. Fölkapta a csalétkes dobozt, s gazdájának, az őrnagnak lábai elé tette. Azután elövette horgát s oda tartotta eléje.

— Mit csináljak én ezzel, vén Saup? kérdé az őrnagy.

A türelmetlenkedő elefánt emelgetni kezdte lábait, egyiket a másik után, s panaszhangokat hallatott. A tréfa kedvéért fel-emeltem a dobozt s úgy tettem, mintha el akarnék vele menni. Az elefántnak nem tetszett, hogy én is bosszantsam. Ormányát a Gangesbe meritette, s a föcskendő pontosságával egy vizsugarat lövelt rám, a gyermekek nagy multságára. Mindez egy pillanat műve volt.

Az őrnagy azonnal jelt adott Saupnak, hogy hagyjon föl a föcskendéssel, — s hogy a vén ficzkót kiengeszteljem, magam tettem csalétket horgára. Az örömtől reszketett mint a gyermek, midőn a kívánt játékszert végre megkapta, s még annyi időt

sem vett magának, hogy szokásos módon megköszönje nekem a tett szíveséget, hanem azonnal helyére ment, beveté a horgot a vízbe s figyelmesen vigyázott a parafa jelzőre.

RÖVID HIREK.

— Legfelsőbb adományok. A király ő Felsége az ubrezsi kath. templom oltára és népiskola építésére 100 frot, a fővárosi bölcsőde-egyletnek 200 forintot adományozott magánpénztárából.

— XIII. Leópápa ő Sentsége megválasztatásának évfordulója alkalmából a katolikus hírlapírók testületileg fogják hódolatukat a szent Atyának bemutatni. Az elfogadás napja f. évi február hó 22-ikére van kitűzve; ezt megelőzőleg 21-dikén értekezletet tartanak a kath. hírlapírók Rómában.

— Simor János bibornok herceg primás ő eminenciája legújabbán a komáromi nőkolostor építésére 1500 frot, a budapest-ferenczvárosi templom oltárára 5000 frot, a kelenyei templomra 120 frot, a pozsonyi betegápoló apácáknak 200 frot, a pozsonyi oltáregyletnek 100 frot, az esztergomi szegényeknek 600 frot, a csabdi híveknek kápolnára 200 frot, a budapesti apácáknak 250 frot, a szakolczai gymnasium segélyegyletének 1000 frot, a budapesti legényegyletnek 300 frot, a pozsonyi egyházi zenegyletnek 1000 frot, a ghimesi iskolára 200 frot, a dimburgi kápolnára 100 frot, adományozott.

— Bugyis András, ungvári r. k. lelkész és főesperes, Ungvár városában saját költségén r. k. jellegű elemi népiskolát, ugy nemkülönbén egy kisedővodát alapítani s e célra 8000 frtnyi értékű házat s ennek átalakítására 4000 frot, áldozni, végül a tanítást állandóan teljesítő tanképesített három szent Vinczéről nevezett irgalmas nővér megélhetésének biztosítására 12,000 frtnyi alapítványt tenni szíveskedett. A vallás- és közoktatási m. kir. minister a nemeslelkű adományozónak, a hazai tanügy érdekében tanúsított eme nagymérvű áldozatkészségeért teljes elismerését és hálás köszönetét fejezte ki.

— Gróf Wallis Gyula és neje Medgyesi Somogyi Ilona grófnő a jákói plébánia számára egy ezzel szomszédos telket vásároltak 3200 forintért kegyuri ajándékképen.

— Halálozások. Groffits Mihály nyugalm. uradalmi tisztartató f. hó 1-én Tótmegyeren, élte 79. évében. — Szathmáry Király Pál a hatvanas évek koronázás utáni időszakában Torna megye főispánja. — Thalhhammer Antal rosindoli plébános jan. 25-ikén, élte 61., áldozárságának 37-ik évében. — Prátsek Antonin szent-benedek-rendi aranymisés áldozár s kiérdemült tanár életének 79-ik, áldozárságának 54. évében f. hó 8-ikán.

— Király ő Felségétől a bécsi graphikai klubban hat kömetszetű rajz van kiállítva. A rajzok az olasz népeletről meritett vázlatok; az 1845—46 évből származnak s F. J. betűikkel vannak megjelölve. — Joel Gabriella, ismert zongoraművész, a zsidó vallásról a katolikus hitre tért; keresztanyja a hannoverai királyné volt. — A király ő Felsége Lajos Viktor főhercegnek és Chlumeczky miniszternek elismerést fejezett ki világtárlati sikeres tevékenységükért.

— A birminghami könyvtárban a tűz, mint utólag kitűnt, még sem tett oly nagy kárt, mint elejénte hitték, nem legalább a híres Shakespeare-gyűjteményre nézve, mely leginkább újabb, könnyen megszerezhető kiadványokból állott. — Daniel J., pápai titkos kamarás, a pápai zuávok volt táborigazgatója, f. hó 2-ikán meghalt. — Két anglikán pap tért át közelébb a kath. hitre, az egyik Stanley Algernon, lord

Stanley of Alderley testvére és Derby lord rokona, kinek papi javadalma évi 18,000 frankot jövedelmezett és Mr Mason Jakab, rector Silk-Willoughbyben.

IRODALOM.

— Az »Uj magyar Sion« januári füzete a következő tartalommal jelent meg: Egy tekintet középkori költészetünkre, Békesy Emiltől. — A zsidó vallásu ügyvédek ügyviteli képessége a szentszékek előtt, Kazaly Imrétől. — Erdélyi Ignác chinai hitküldér levele. — Mért nincs hangom, Lázár Miklóstól. — Mortara Pius Mária. — Egy irodalmi részvénytársulat Esztergomban. — Irodalom és művészet. — A zborai kápolna 1636-ban, dr. Thallóczy Lajostól. — Vegyesek.

MINDENFÉLE.

A bátor tengerész. Nagy Péter czár igen gyakran tengerre ment a legnagyobb viharban, s a legnagyobb nyugalommal ült a kormányruznál. Egy-zer egy idegen követtel Kronstadtba indult s habár nagy vihar közeledett, nem adott parancsot a vizszatérésre. A követ reszketett s félelmében fölkiáltott: »Engem nem azért küldtek Oroszországba, hogy itt vízbe fulaszszanak. Királyom és uram pedig bizonyosan számon fogja az illetőktől kérni, ha ez megtörténne velem.« — »Eh! felele Péter jókedvűleg nevetve, ha ez megtörténne, akkor mindnyájan, tehát én is, elmerülünk, s a számadásra vonatásnak vége van.«

Élő Abécze. Atticus (megh. Kr. e. 32.), Cicero barátja, hogy fiát az Abécze megtanítsa, huszonnégy rabszolgát tartott, kik közül mindegyiknek neve az Abc más-más betűjével kezdődött, s Atticus mindegyiknek a hátára rajzoltatta kezdetbetűjét.

Spanyol büszkeség. Guadagni elszegényedett nemeseknek gyakran jelentékeny segélyadományokat nyújtott. Egyikök, ki gőgös és büszke volt mint a legtöbb spanyol nemes, egyszer száz aranyat kapván tőle, így szólt: »Én ezen összeget kölcsön veszem öntől s vissza fogom adni.« — »Ha szándékomban volna ezt a pénzt valaha visszakövetelni, akkor nem adnám önnek kölcsön«, mondá Guadagni.

Hogyan kell fiatal libákat jó egészségben megtartani? Ismert dolog, hogy a tokosodás ideje alatt, június- és júliusban igen sok fiatal liba vész el, a mennyiben a tokosodás alatt bármely könnyű betegségben megdöglenek. Ez ellen a legjobb orvosság az állatok jobb táplálása, s ilyenkor legtanácsosb naponkint eledelül szemet adni nekik.

Chinában a harminczas évek közepe táján alakult az első természetvizsgálók társulata európai minta szerént. S a tudósok vizsgálódásainak első eredménye egy terjedelmes szakácskönyv kiadása volt.

Byron koporsója. A tonnát, melyben Byron holttestét Angliába szállították, egy Davey nevű londoni kádár vette meg. Néhány hét múlva a hajótulajdonos visszakövette a tonnát, s késznek nyilatkozott a vételért érte kifizetni, azt állítván, hogy azoknak, kik azt eladták, nem volt hozzá joguk. A kádár azonban megtagadta a visszaadást, s minthogy az ügy, ha perre kerül, a hajótulajdonos kárára ütött volna ki, a kádár a tonnának háborítlan birtokában maradt. Davey erre fellebogozta tonnáját, részint hogy diadalát ünnepelje, részint hogy a közönségnek tudtára adja, hogy mily nagy kincset bir ő. London lakosai seregekben özönlöttek a kádárhoz, hogy láthassák a tonnát, melyben a nagy költő földi tetemei szülővárosába szállítottak, s Davey, hogy a néptömeg kíváncsiságát könnyebben kielégít-

hesse, a tonnát old-streeti háza előtt egy emelkedett helyre állította föl. Byronnak több szenvedélyes tisztelője mesés árakat fizetett ezen tonna egy-egy darabjéért; az egyik burnótszelenczét, a másik kanalat készítettett fájából stb, minek az lett következménye, hogy Davey rövid időn gazdag emberré lön.

A fürdőrendőrség Dieppeben, Franciaországban néhány év előtt a következő rendeletet bocsátotta ki: »A fürdőszolgáknak kötelességökké tétetik, hogy ha valamely hölgy be akar futni, fürdőruhájánál fogva ragadják meg s nem hajánál fogva, mely gyakran az utána nyulónak kezében marad. Az újfundlandi kutyák is ehhez tartásuk magukat.«

Mária Terézia nagy Frigyesről. Mária Terézia gyölte atyjának ellenségeit. Nagy Frigyeset mindig »a gonosz ember«-nek nevezte, s a boroszlói békekötés után, melyben nagy Frigyes Sziléziát kapta így nyilatkozott: »Nem anyira Szilézia elvesztéseért busnlok, mint inkább azért, hogy ily jellemű ember kapta azt.«

Nagy Frigyes egykor nagyon megharagudott egy ügy miatt S.... követére, ki azt Szentpétervárott nem az ő ohajtása szerént intézte el. A király ezért egy kabinetiratot intézett hozzá, melyben boszankodásának leplezetlenül kifejezést adott s levelét e szavakkal fejezte be: »Egyébaránt sajnálom, hogy Istent mégis kérem kell, hogy vegye önt szent oltalmába.«

Társulati Értesítő.

Szent-István-Társulat.

Kimutatás

a Sz.-István-Társulat igazgatóságához beküldött pénzekről. frt kr.

Széll János zalabéri plébános	22	5
Ródl Farkas brassói igazgatótanító	89	12
Ocsvay Ágoston ógyallai plébános	18	10
Néhai Linter József nagyszombati kanonok hagyomány	50	—
Ágoston Lajos nagyszombati terézvári lelkész	30	—
Munka János h. esperes, garamújfalusi plébános	52	55
Zsolner László pelejtei plébános	31	10
Szongott Kristóf szamosújvári gymn. tanár	1	—
Szalonnay Endre sajónémethi plébános	38	1
Lajos József nagyhantosi plébános	3	15
Simonides Károly félegyházi hittanár	3	10
Pavliár Károly nyugl. hitelemző	43	—
Melhárd Gyula kaposvári hittanár	15	—
Néhai Bruckner Endre apát hagyomány	18	—

Szent-László-Társulat.

Adakozások a Szent-László-Társulat részére. frt kr.

A sz.-mártonkátai plébános és hívei	6	—
A kassai egyházmegye 2 darab aranyat és	161	58
Néhai Bruckner Endre apát-plébános hagyom.	18	—
A sajónémethi hívek	2	83

Jótekonycélu adakozások.

A sajónémethi hívek az Oltáregyletnek	2	83
---	---	----

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész utca 13-dik szám.) — Felelős szerkesztő: **Ágoston Antal.**

Budapest. 1879. Nyomatott az Athenaeum r. társ. nyomdájában (Ferenzieki tere Athenaeum-épület.)

Hirdetmény.

A pesti hazai első takarékpénztár-egyesület évi rendes közgyűlése

1879-dik évi február hó 27-ik napján délutáni 4 órakor fog megtartatni, Budapesten az egyesület hivatalos helyiségében (egyetem-utca 2. szám.)

Tárgyai: 1) Igazgatósági, és 2) Felügyelő bizottsági jelentés az 1878. évi üzletéről. 3) A mérleg és a tiszta jövedelem iránti határozathozatal az alapszabályok 20. §-a értelmében. 4) Tíz igazgatónak három évre leendő megválasztása. 5) Igazgatósági előterjesztések. — Mely közgyűlésre a. t. részvényesek azon figyelemzettel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 16. §-a értelmében szavazati jogát csak személyesen megjelenő oly részvényes gyakorolhatja, kinek részvénye 1878. év utolsó napjáig nevére átiratott és a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig az egyesület főpénztáránál szelvényeivel együtt letétetik. Kelt Budapesten, 1879. febr. 6. **Az igazgatóság.**

(1—1)

(Utányomat nem díjazatik.)

A Pesti Oltáregylet szállítója. Magyarhonban

legbővebben felszerelt gyári-raktár

Misemondó ruhák

és egyházi-szerekkel

római katolikus és görög rítusban.

Misemondó-ruhák,

Dalmatikák, pluvialék,

albák, rochette,

zászlók, lobogók stb.

Monstranzok, kelyhek,

ciboriumok, füstölők.

lámpák, gyertyatartók,

tüzaranyozott, chinaezüst-

és próba-ezüstből.

PONTIFICÁLÓ ESZKÖZÖK

leggazdagabb kiszerezésig.

OBERBAUER ALAJOS,

váci-utca 15. szám, Budapest.

(2—12.)

Temesváry Mórcaz

cipő-gyára

Budapest, Király-utca 2., Oreczy-ház. A téli szükségletre ajánl nagyban és kiskisnyben: 289

Hölgyek számára:

Nemez pongyola cipőket minden színben, sarokkal és csokorral 1 frt 80 kr. Eberlasztig vagy bőr-czugo topánokat magas vágással, a legújmodban kiállítva 3 frt. Czugas bőrtopánokat, erős chagrin- vagy bornyubőrből veres nemez láccsal, szegelve. Dupla talppal, erős időben tartós 3 frt 40 kr.

Urak számára:

Topányokat, bornyu- vagy bagaria bőrből, szegzett és aróftal dupla talppal, igen erős 4 frt. Topányokat orosz lakkbőrből, szegzett dupla talppal és aróftal. munkáta és erős időben való, 4 frt 80 kr. Térdcsizmákat, dupla bagaria bőrből háromszoros csavarral ellátott dupla talppal, vízmentes 8 frt 80 kr. Ugyanaz orosz lakk bagaria bőrből 12 frt. Megrendelések postai utánvét vagy az összeg beklüldése mellett a legpontosabban megküldetnek. Kimerítő árjegyzék ingyen.

(1—4)